

Quintum

Preceptū

quādō mīnūriatur nō cōpatere
mur.

Capitulū nonū.

De tertio modo diligē
di mīmicos. vīc; bñfa
tiēdo cōn eoz psecuō
nes. vbi tria sunt dicēda. Pri
mo vtrz ex p̄cepto teneamur
mīmicos nros diligere effecti
ue. sic q̄ eis benefitia ipēdam?
a exteriora signa dilectionis
ostēdamus. Sed o an sit ma
gis merito rū mīmico benefa
cere q̄ amico. Tercō q̄ malū
sit rancorē cōn p̄mū tenere.
Qūntum ad p̄mū notand
bñ thō. 2. 2. q. xx v. q̄ benefitia
a dilectionis signa q̄ quis ex
hibet p̄mīs ī cōi. vel pro to
to populo alicuius ciuitatis
p̄ alicuius mōsterij cōmūta
te. talia bñficia a dilectionis
siḡ exhibere mīmicos est de ne
cessitate p̄cepti. Ita q̄ homo i
tali casu etiā mīmicos suos p
pter mīmicitiam agnūlitate
nō excipiat bñ modū de intei
ori dilectione sup̄ tactū. Quia
effect⁹ a signa caritatis exten
ora dñt p̄portionari interiori
affectioni. Dilectio aut ut supra
tactū fuit i cōi etiā ad mīmici
est p̄ceptū. Et si mīmicos p̄fa
ti effect⁹ nō exhiberentur. per
tinaret ad vindictā mīnūstā. cō
tra illud leuitici. xix. non q̄ras
vleco em⁹ a non eis memor miu
rie ocīmū tuor⁹. Et bñ hīch. i

Capitulū

Elonū

iij. sc̄ten. etiā hō tenetur mīmī
cis suis effectū salutacōis con
suete a cōis impēdere. id est te
netur exhibere eis istā saluta
cōe; q̄ ex cōmū cōfuetudine
illi loci ab oib⁹ solet impēdi.
mīsi forte ī casu quo timeret
istū ex hoc puocari. vel semet
ipsum. vel timer; aliqđ alīud
malū ex hoc oriri. Aliā sūt bñ
ficia aut dilectōis signa. que
quis exhibet p̄tculaīter solū
aliqđbus p̄sonis forte sibi ma
gis familiarib⁹ a amicis. sive
sunt bñficia spūs sive corporis
ppria. anime ut opa mie spūa
lia ut ī versu isto otinetur. Cō
fule. castiga. r̄mitte. solaē. fer
ora. Sive corporis. ut ī versu
vestio. cibo. poto. do tectū. visi
to. soluo. sepelio a filia. **D**e b
hīs dicēdum. p̄mo q̄ necessa
rie obligacōis est talia īpen
dere tā amicis q̄ mīmicos tpe
necessitatis. vñ math. v. p̄t
hoc xp̄s ait. Bñfacite hīs q̄
oderunt ws. a orate pro ple
quētib⁹ a calumnantib⁹ ws.
Itē. i. Joh. iij. Qui habueit s̄b
stantiā hīi mundi. a viderit
fratré sūi necessitatē patiētē.
a clauerit viscera sua ab eo.
quō caitas dei manet ī eo. **E**t
Amb. pasce fame morientē. si
nō pauisti. occidisti. ergo a
fili. **S**inō cōfulinisti ī nc̄ita
te. vltū a pccō nō defendisti

Quintum

Preceptū

et hmoi: occidisti. Sed si pcep-
to tenem non occidere. ergo i
necessitate sub pcepto. solum
re etia inimicis. Secundo meri-
toriu esse pot qd quis talia bñ
ficia et dilectionis sig exhibeat
inimico oī o gruo tpe. et opor-
tunitate se offerete. Sed tñ exti-
casum necessitatis nō est de ne-
cessitate salutis. nisi solum prepa-
rem animi. Optet enim ut ho-
patum aim habeat qd si occur-
reret necessitas in illo casu inimi-
co suo talia bñficia dilectionis ex-
hiber; p posse. Et tenet exhibe-
talia etiam inimico qnqz ca-
sus necessitatis occurrit. et opor-
tunitas adest et pl tenet ami-
co in necessitate. Sed qd aliquis
exti casu necessitatis hmoi be-
neficia alicui inimico exhibeat.
est superrogacionis et consiliis.

C Quo ad secundum. An sit magis
meritoriu inimico qd amico bñ-
facē. Re. qd sic Rñ vic; id hñ eq
intens actib; et ex eqli caitate
et ceteris paib; diliget vno tpe
amicu. et alio tpe inimicum et
vtricqz bñfacē. vel si vn diliget
amicu et alt diliget inimicu. et ce-
tera sūt paria. sc; qd diligunt eq
intens actib; et ex eqli caitate.
et sunt eqliter dispositi. Tunc di-
lectio inimici et bñficia ei sunt
magis meritoria qd dilectio et
bñficia amici. vnde greg. Ser-
uitia qd sūt minus debita: tñ

Capitulū

Etonum

to sunt magis accepta. Sed mi-
n debitu inimicu diligere qd
amicu. Cui est racō qd solum tho-
•r. r. q. xxvij. Et solum doctores in
iij. di. xxvij. Quatuor sūt qd au-
get in nr̄is bonis actib; meritoriu
Primum est libertas. Qnto eni ho-
mo opatur pl solum racōnem et
volūtatem nō natuālit mere nec
coacte: tñto ceteris paib; pl
meretur. sed in dilectione inimici
nec natura. nec bñficia inimici
mouet ad diligend. vmo ma-
gis ad oclū. Secundum est diffi-
cultas. qd qnto actus alijs ex-
se est difficultas: tñto ceteris pa-
rib; est magis meritorius. Et
tertio notater ex se qd duplex est
difficultas i opando. una pue-
mēs ex ipso ope ex se ut ieunae
i pane et aqua: est difficultas qd cum
vmo et pisib;. Et pauper; dae-
denarium de necessariis. est diffi-
cilius qd dñritate dare denarū de
superfluis et huc difficultas au-
g; meritoriu. Alia est pueri ex im-
dispositione opantis solū. Puta
qd se neglexit ad bonū dispone-
re. vel male se hituavit. et huc
non aug; meritoriu. vnde pat;
qd sepe pl meretur cu modico
guamine ieunans religiosus.
qd male assuetus mereatur ie-
unando cum maiore labore.
S; tertiu est qd facilius est amicu
diligere qd inimicu. Tertium est
caritas. Nam nullus actus est

Quintum Preceptum

meritorū nisi aradice aliquo
mō pcedat caritatis. Et q̄ to
actū ex maiori caritate pcedit.
tūto ē deo accep̄or. et magis
p̄ oīs eo meremur. **S**i dile
ctio inimici ex caritate causa
tur to taliter. et solū depēd; ex
dilectione dei actuali vel hitu
ali. q̄ nullā aliā cās mouētem
h̄z n̄ dēū Amici v̄o dilectō m̄
tas alias cās h̄z puta bñficiū
et alia. Quātū ē conat̄ ad bō
nū. q̄ ybi maior conat̄ ē ad
bonū ibi maī est meitū. vñ. i.
cor. iii. vniſquisq; mercedem
accipiet b̄m suū labore. **S**i cer
tū ē maiore conat̄ exigi in di
lectione inimici q̄ amici. ergo.

e **Q**uo ad tertium de difficult
rācōre dimitteb̄? nōndū q̄
qdā sūt tā discordes q̄ raro v̄l
nunq̄ remittunt inuriās. Iſi
sūt valde mali. p̄t tria. Primo
q̄ nō sūt veri xp̄iam. q̄ inū
gūtūr in baptismo ad hñdū
cor p̄iū. et non mollescunt ad
pietate. h̄s sūt in deidure ceru
cis. et in circūciſi cordib̄. et au
rib; resistentes sp̄ sp̄ū sancto
utait btūs stepha. actu. viij.
voluit h̄rē oculū p̄ oculo dē
tem p̄ dente leuiti. xxiiij. **S**e
cūdo sūt sicut holofernes gēti
lis. de quo Judith. iiij. dī. q̄ fe
rocitatē aimi ei⁹ mitigare nō
poterāt. Tercō q̄d pei⁹ est. sūt
sic dyabol⁹ de quo dīc. greḡ.

Capitulū II. Conum

q̄ nullo pōt placai obsequio
Con̄ h̄s est q̄d de alexandro
magno legitur. qui dū offen
sus a quodā nullaten⁹ ire co
dere vellet: ei ait su⁹ m̄gr aris
nobilissimum tibi adhuc docu
mentū tradere possum. Alexan
dro aut̄ dicēte p̄sto sum audi
re. ait aristō. **Q**uis est qui re
gna supauit. nōne cor tuum
et potētia. **S**i maiorē victoriā
ac q̄ris hodie: aim p̄priū si vi
ceis. Si aut̄ negleceis: alium
victorem habeb̄. **A**d que ver
ba placat̄ ē. vñ p̄i. xvi. **Q**ui
dñatur aio. fortior est expug
tore vrbū. **S**ic legitur de iu
lio cesare q̄ nulli⁹ solebat ob
siuisci nisi inuriaz. **C**ertū est
etia seneca m̄gr̄m neromis ad
eū scripsisse lib̄z de clemētia.
q̄ est b̄m tulū virtus p̄ quam
aim? in oclū alicui⁹ occitatus
benignitate retinetur. **S**cri
but naturales leonē p̄tere p
stratis nec regē apū aculeum
h̄rē ergo misericōda res ē xp̄ia
nū rācōre manē. ybi monar
chē mūdi placātur. gētil lib̄z
scribit. et aialia bruta docēt. p
tere a dīc. ap⁹. col. iii. donātes
wōmetip̄. si q̄s aduersus ali
quem hab̄; q̄relā Item math.
• v. **S**anctor̄ est non solū re
mittere. h̄s etiam benefacere in
imicis. Item xp̄us piissime ora
uit p̄ crucifixorib̄. luc. xxiiij.

Quintum

Preceptū

gloge ergo sunt ab aplica do
ctrina. a scōz vita. et xpī exem
plo. qui remittere nolūt offen
sētibus eos. Sūt aut̄ alij qdā
discutiētes culpas offendentū.
qui multā p̄tēdūt difficulta
tē m̄ remittē dō. mō qz magne
sunt offense. Nōdo qz multo
tiens omisse. a remisse multot
ens. nō sic facit de? . ymo mag
rimittit Johes. iij. p̄stabilis sup
malitia. malitia ei sonat m̄ cul
pā ḡue. multa etiā dimitit qz
mult9 ē ad ignoscēdū ysa. lvi.
Et multociēs math. xvij. Nō
dico tibi septies. h̄ vscqz septua
gies septies. Capi. x.

De detractōne que est fi
lia inuidie. Nūc dicen
da sūt tria p̄ncipalit
Primo qd̄ sit. a qn̄ p̄cēm. Se
cūdo cur sit fugienda ppter ei9
magnū malū. Tercō quo pec
tent detractores audientes.
a **Q**ntū ad primū nōndū h̄m
tho. 2. 2. q. lxxij. Et alex. i sum
ma. iij. pte. qz detractio ē alienē
fame p̄ occulta verba demiḡco.
hoc est ablaco vel dīmīuco fa
me alterius. p̄ verba que dicū
tur. absente alio vel ignorāte
eo cōn̄ quem dicūtur. Nam de
tibere est de aliquo toto p̄tem
tollere. Unde detrahēs: aliquid
de bono proximi trahit. Quia
ymagmē dei. virtutes. et natu
ralia de p̄imo nō p̄t trahere q̄

Capitulū

Decimū

sunt bona h̄ominis. h̄ famā eis
potest dīmīuere aut tollere.
Q sit aut̄ detractō sex modis b
h̄m tho. directē quadruplicat.
Prio cū q̄s p̄ verba sua alteri
falsum crīmen īpōnit etadī
uemit. Etest pessā detractō de q̄
Eccī. xi. Attēde tibi a pestifero.
fabricat enim mala Secundo
cū peccatū alteri9 suis verbis
adaugz. ut cū peccatum de pri
mo narratur qd̄ forte verz est.
a aliis adaugz. verb suis ag
grauando. pl9 q̄ sit m̄ se. de q̄
Eccī. xi. a scintilla auge tur ig
na. a a doloso auger saguis.
id est peccatum. Tercō quādo
quis occultum reuelat. Ita qz
peccatū alteri9 licet verum. h̄ oc
cultum manifestat. nō seruato
ordine caitatis et fraterne co
rectiōis a dñō ī euangelio in
stituto. Con illud Eccī. xxvij.
Qui denudat archana amicā
fidem perdit. Quarto quādo
illud quod est bonum dicit ma
la intencōe factum ut cum q̄s
reūnat. orat. et similia facit de
genere bonorum: alter non po
tens accusare opus. accusat in
tentionem que ī corde est. et
quam scire non p̄t. nec habet
ad hoc signa sufficiētia. Sicut
luc. xi. Iudei dixerūt xpō In belie
bub principe demoiorz eicit de
monia. Quo contra Eccī. xi. dr
bona ī mala ouertēs īfidiatur.